

Ükpuru mba ụwa na idina mmadu na nrigbu, mmegbu na inye nsogbu akwamiko

Nkowa a na-enye ndị otu obodo (Ndi otu obodo) na nchikota nke ükpuru mba ụwa dị iche iche naidina mmadu na nrigbu, mmegbu na inye nsogbu akwamiko (mmegide mmekohu na mmegbu na iyi egwu akwamiko.) O dị mkpa maka Ndi otu obodo iji zute ükpuru ndị dị mkpa mgbe ị na-ebuga ọru mmepe na ọru enyemaka iji chebe ndị ọru ma ghara imekpa ndị mmadu ahụ n'obodo ị na-arụ ọru.

Standadị mba ụwa na ngwá ọru iji gbo idina mmadu na nrigbu, mmegbu na inye nsogbu akwamiko na 2018 na 2019 ndị isi nyere onyinye góomentị onye na-etolite komitii enyemaka mmepe (DAC) nke OECD kwetara na ọru ha na nke ndị mmekohu niile kwesịrị igbaso ükpuru Komitii na-anochite anya ụlo ọru na-arụ ọru na/ma ọ bụ CHS (1-3 n'okpuru). Akwukwo KCS (4 n'okpuru) bara uru karjsia maka otu ha na umuaka na-aruko ọru Nkwanye 2019 DAC (5 n'okpuru) bụ ngwa mba ụwa ezubere maka góomentị inye onyinye, mana e tinyere ya ebe a ka ndị otu dị iche iche ghota ihe ndị na-atụ ego na-agba mbọ yana njikọ dị na ükpuru Komitii na-anochite anya ụlo ọru na-arụ ọru na CHS nke ga-adị mkpa karịa

1.

Komitii na-eguzo n'etiti ụlo ọru dị n'etiti ükpuru isi isii ịdina mmadu na mmegide na mmegbu.

Ginị mere Standadị ahụ ji dị? N'azụ nke West Africa, ebubo idina mmadu na nrigbu, mmegbu na inye nsogbu akwamiko na 2002, Komitii na-eguzosi ike n'ihe nke Inter-Agency Komitii na-anochite anya ụlo ọru na-arụ ọru hibere otu odowe iwu maka

Nchebe si na akwamiko nrigbu na mmegbu (Nchebe si na akwamiko nrigbu na mmegbu) na nsogbu ndi mmadu. Enyere ndị odowe iwu iwu iwubesị ike nchedo na nlekota nke ụmụ nwanyị na ụmụaka ọ kachasị n'ọnodụ nsogbu na esemokwu ya na inye ntuziaka nke ga-ekpochapu akwamiko nrigbu na mmegbu (SEA). Mmeputa dị mkpa bụ ükpuru isi isii bụ nke na-etolite usoro akparamagwa na omume kacha mma anabatara nke a rụnyere na akwukwo akụkọ UN Secretary General (ST/SGB/2003/13).

Kedu ihe Standadị a na-ekpuchi? Standadị: chọro ka a na-emeso SEA dị ka nnukwu omume rürü arụ, nwere ike ichupụ; machibido ndị ọru ikwu ụgwọ maka akwamiko ma ọ bụ mgbanwe ngwaahịa wdg. maka akwamiko; machibidoro onye ọ bụla na-erubeghi afọ 18 inwe akwamiko; na-amachibido akwamiko nrigbu na ndị na-erite uru na ma ọ bụ ndị mmekohu; na-amanye ndị oru izi ozi akụkọ nchegbu; ma manye ndị ọru iwu ịmeputa omenala nke na-egbochi SEA.

Kedu onye Standadị metütara? Ndị ọrụ United Nations niile (UN) na onye ọbụla na-arụ ọrụ na mmekorita ya na/anata ego n'aka ha. Ọ bürü na gi na UN (ma ọ bụ ḥtù ndị ọzọ na-agbaso ukoṣụ ndị a na-emekọ ihe) dika. International Financial Institutions (IFI)), i ga-ekwenyerirị isonye ukoṣụ ndị a iji gbochie SEA.

2. Komiti guzoro n'etiti ụlo ọrụ kacha nta ukoṣụ arụ ọrụ: Nchebe sitere na akwamiko nrigbu na mmegbu site n'aka ndị mmadụ (MOS-PSEA)¹

Ginj mere standadi a ji di? Emebere ya na mbụ iji hazie ka UN na onye ọbụla na-enweta ego UN si echebe ndị obodo igabiga idina mmadụ na mmegide na mmegbu nke si n'aka ndị ọrụ ha. Ọ naghi ekpučhi akwamiko nrigbu nke ndị ọrụ n'ime ụlo ọrụ. Otu ndị ọzọ, okachasị ụfodụ nnukwu ụlo ọrụ ego mba ụwa, na-ejikwa ya Kansul mba úwa nke ụlo ọrụ afọ ofufo (ICVA), nkukoria uka na Komitii na-agbatara mmaduṣo enyemaka (SCHR) bụ ndị a na-akpọ na Komitii na-anochite anya ụlo ọrụ na-arụ ọrụ na-adigide adigide.

Kedu ihe Standadị ahụ na-ekpučhi? Standadị a ga-agwa ndị otu ụlo ọrụ na ndị mmekorita ha ka ha tnyegasịa iwu ha ga-eji gbochie (SEA) idina mmadụ n'ike nakwa nrigbu Ụlo ọrụ mpaghara na ndị mmekorita ga-agwa ndị obodo gbasara usoro ụlo ọrụ mpaghara ha na ndị mmekorita ya na-eme iji gbochie (SEA) idina mmadụ n'ike nakwa nrigbu. Usoro ndị a gunyere inwe usoro omenala ziri ezi maka onye ọ bụla izi ozi ihe nchegbu na inweta nkwo, gunyere ndị otu obodo na ndị ọrụ, ihu na usoro iwe ọrụ na-ichoputa ndị kwesiři ekwesi iwe n'ọrụ, na ozuzu ndị ọrụ maka otu esi emejuputa standadị.

Standadị ahụ chokwara ka ḥtù di ihe ihe nwee isi ebe SEA ebe ntuzi aka ma ọ bụ ngalaba, usoro akparamagwa doro anya ya na n'akwukwọ akukọ Secretary General (ST/SGB/2003/13) ma ọ bụ usoro akparamagwa di ihe ihe kwesiři igunye n'akwukwọ nkwekorita.

Kedu onye standadi metütara? Ndị ọrụ UN niile na onye ọ bụla na-arụ ọrụ ma ọ bụ na-anata ego n'aka ha. Ọ bürü na gi na UN na-emekorita ihe, i ga-ekwenyerirị igbaso standadị ndị a iji gbochie Idina mmadụ na mmegide na mmegbu Ndị na-enye DAC chọro nrube isi na MOS-Nchebe sitere na akwamiko nrigbu na mmegbu na/ma ọ bụ CHS. Akwukwọ ato niile wubere n'uzo doro anya ntọala iwu nke Nkwanye DAC (lee isi ihe 5 n'okpuru).

3. Standadị Nkwado Ndị Mmadụ na-ahụ Maka na ịdịmma na ngosi püta (CHS)²

Ginj mere standadi a ji di? Standadị a na-enye usoro a na-ahükari iji nyefee ndị obodo ndị nsogbu metütara enyemaka kemmadụ. Nke a gunyekwara otu esi egbochi na ịzagachi mmegide akwamiko na mmegbu na iyi egwu, yana ihe ndị yiri ya na MOS nchebe sitere na nrigbu mmekohu na mmegbu Ọtụtụ nkwa n'ime standadị enyemaka kemmadụ. Ọ bürü na ezute ya, na-atụnyekwa aka n'imepüta otu ọgbakọ nwere ezi nchekwa.

Kedu ihe Standadị ahụ na-ekpučhi? Standadị a chọro ka achoputa ihe egwu akwamiko mmegide na mmegbu na iyi egwu akwamiko di n'ime otu na mmemme ha. Ndị otu ga-enwerirị usoro iwu iji gbochie ma zaghachi mmegide akwamiko na mmegbu na iyi egwu mmekohu. A ghaghị igwa ndị

¹ https://interagencystandingcommittee.org/system/files/3_minimum_operating_standards_mos-psea.pdf

² <https://corehumanitarianstandard.org/the-standard>

obodo maka ɔru otu ahụ iji gbochie mmegide akwamiko na mmegbu na iyi egwu akwamiko. Usoro mkpesa ga-adirirị maka obodo ikwuputa ozi usoro mziputa ozi na nyocha ga-ebuwerirị nchekwa, mkpa na ọdịmma nke ndị onye e megburu na onye lanarírnú ɔzụ E [biputara Index CHS Nchebe na aka nrigbu akwamiko na mmegbu na iyi egwu akwamiko na 2020](#), mgbe etinyere Inye nsogbu akwamiko aka nke mbu.

Kedu onye Standadị metütara? Edere CHS maka ɔru enyemaka mmadu mana CHS Alliance na-akwado na onye ọ bụla na-ebuga ɔru mmepe nwere ike jiri ya

4. **Ukpuru Ichebe Nwa Mba Nile site na ichekwaba ụmụaka**³

Gịnị mere standadi a ji dị? Iji chekwaba ụmụaka n'aka ụdị ihe ike dị na mmegbu iche iche , gụnyere akwamiko nrigbu na mmegbu, nke nwere ike ibilite maka ụmụaka site na enyemaka mmadu ma ọ bụ mmepe a na-ebuga.

Kedu ihe Standadị ahụ na-ekpučhi? Standadị a chọro ka ụlo ɔru niile ha na ụmụaka na-enwe mmekorịta nwee lwu nchekwa Ụmụaka n'aka ndị ɔru maka nwakpo n'ike. Standadị a na-ahụ na a zụrụ onye ọbula ha na ụmụaka na-arụ ɔru ma kwado ha na-ichekwaba ụmụaka Ụlo ɔru ga-agụnye usoro Ichebe nwatakịrị n'ofe mmemme na usoro nhazi niile. Usoro mkpesa ga-adirirị maka onye ọ bụla chọro ikọ Ozi mkpesa, ọkachasị ụmụaka.

Kedu onye Standadị metütara? standadị ndị a bụ nke afọ ofufo maka nzukọ ọbula mana ọ dị mkpa karịṣịa maka otu ndị ɔru ha gbasara, ma ọ bụ mmetüta na ụmụaka.

5. **Komitii Enyemaka Mmepe 2019⁴ Nkwuputa DAC maka ikwusi mmegbu na Idina mmadu na mmegidea nke na esighi n'obi na Enyemaka Nlekoṭa MMadu⁵**

Gịnị mere akwukwo ahụ ji dị? Ndị gọomentị na-enye ego maka mmepe na ɔru enyemaka mmadu chọro ịhazi ɔru ha iji gbochie na igbata ọsọ enyemaka maka akwaamiko mmegide na mmegbu na iyi egwu . Aga-enwerirị sistem ezimozi kenkosaraobi na amaghi aha maka onye ọbula chọro ikpesa ihe ike mere ya, Nke a gụnyere ndị ɔru na ndị otu obodo. Ndị otu kwesirị idobe ndekọ nke usoro ichebe ha na-eme. Nke a na-enye ha ohere ịdekọ ihe ndị ha ruzuru wee chee ihe ha ga-emeziwanye

Akwukwo ahụ n'onwe ya ghötara "Ukpuru nke komitii na-eguzosi ike n'ihe nke Inter-Agency yana ukpuru iru ɔru kacha nta na mgbochi nke Idina mmadu na mmegide na mmegbu (MOS-PSEA), na isi ihe gbasara mmadu na idimma na ngosiputa (CHS), dị ka standadị mba ụwa dị mkpa". Ya mere,

3 <https://www.keepingchildrensafe.global/wp-content/uploads/2020/02/KCS-CS-Standards-ENG-200218.pdf>

4 Ötù na-ahụ Maka Njikọ Akụ na ụba na mmepe (OECD) bụ otu mba ụwa na-arukọ ɔru na gọomentị, , ndị na-eme iwu na ụmụ amaala iżülite atumatụ na standadị mba ụwa na-akwalite nha anya na ohere maka mmadu niile. OECD nwere komitii enyemaka mmepe (DAC) nke na-achikọta ụfodụ ndị na-enye enyemaka mmepe n'ụwa niile iji nyochaa ka esi ejị ego eme ihe, iżülite standadị na nyocha ɔru ndị otu na enye aka mmepe. Enwere ndị otu DAC 30 ugbu a. <https://www.oecd.org/dac/development-assistance-committee/>

5 [http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=DCD/DAC\(2019\)31/FINAL&docLanguage=En](http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=DCD/DAC(2019)31/FINAL&docLanguage=En)

Nkwanye DAC anaghị emepụta standadi ọhụrụ, mana ọ na-agbado anya na ngwa ndị nyere onyinye nke standadị komitii na-anochite anya ụlo ọru na-arụ ọru na CHS.

Kedu onye akwukwo a metutara? Gojumenti ndị so na komitii enyemaka mmepe na nzukọ ọbụla ya na ha na-arụkọ ọru kwasịrị ịhụ na ọru mmegide akwamiko na mmegbu na iyi egwu DAC na-eduzi ha. A na-agbakwa gojumentị na òtù ndị na-abughị ndị òtù Komitii Enyemaka Development ume ka ha 'rapara' na akwukwo ahụ na ọtụtụ òtù United Nations emeela otú ahụ.

Iji tinye standadị na ngwa mba ụwa edepütara n'elu, rụtụ aka na Otu esi edeba aha [ebe akurungwa na nkwado na itinye ukpuru ngalaba akwamiko mmegide na mmegbu na iyi egwu .](#)